

**ТАМІЛА ЯЦЕНКО
ІРИНА ТРИГУБ**

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

**«УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА»
БАЗОВИЙ ПРЕДМЕТНИЙ ЦИКЛ, 5-6 КЛАСИ**

на основі чинної модельної навчальної програми «Українська література. **5–6 класи**» для закладів загальної середньої освіти (керівник авторського колективу – Т. О. Яценко; автори: Т. О. Яценко, В. І. Пахаренко, О. А. Слижук, І. А. Тригуб, Т. Б. Качак, В. В. Кизилова, Л. М. Овдійчук, С. О. Дячок, В. М. Макаренко)

51 год. (1,5 год. на тиждень): I семестр – 2 год. на тиждень, II семестр – 1 год. на тиждень

ВСТУПНА ЧАСТИНА

Навчальну програму «Українська література. 5–6 клас» укладено:

- відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (наказ № 463-ІХ від 16.01.2020 р.), Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р.), з урахуванням Типової освітньої програми (наказ МОН України № 1120 від 09.08.2024 р.);
- на основі чинної модельної навчальної програми «Українська література. 5–6 клас» для закладів загальної середньої освіти (керівник авторського колективу – Т. О. Яценко); гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795).

Мета навчання української літератури в 5–6 класах – розвиток компетентних читачів із усталеною потребою читання художніх творів; осмислення зображеного письменником; розширення пізнавальних інтересів; збагачення емоційного досвіду та естетичного смаку; виховання національно свідомих громадян України; формування гуманістичного світогляду, національних і загальнолюдських цінностей.

Завдання навчання української літератури в 5–6 класах – розвивати в учнів стійкий інтерес до читання художніх творів, удосконалювати навички виразного читання, ознайомити з доступними та цікавими для школярів-підлітків високохудожніми творами, формувати початкове розуміння специфіки мистецтва, збагачувати емоційний світ, подати початкові відомості про українських письменників, формувати елементарні вміння аналізу художніх творів, поглиблювати первинне сприймання та усвідомлення художньої сутності образів, сприяти засвоєнню основних теоретико-літературних понять, розвивати усне й писемне мовлення учнів.

Структура програми включає результативні, змістові та процесуальні складники. Рубрика «Результати навчання» розроблена згідно з чотирма групами вимог до результатів для учнів 5–6 класів, що індексовані в Державному стандарті базової середньої освіти щодо мовно-літературної освітньої галузі.

У програмі результати конкретизовано з чітким зазначенням індексу в такій послідовності: 1) взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях; 2) сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду; 3) висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови; 4)

дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу.

Досягнення означених результатів указує на рівень сформованості в учнів предметної (читацької), ключових компетентностей та оволодіння ними наскрізними уміннями.

Програму побудовано за *тематично-жанровим принципом* із дотриманням *хронологічної послідовності* щодо презентації письменницьких персоналій у межах тематичних розділів.

Навчальний матеріал у *5 класі* згруповано в таких тематичних розділах: «Вступ», «Малі жанри фольклору та літератури (прислів'я, приказки, загадки)», «Народні та літературні казки», «Минуле українського народу: легенди, перекази, літописні оповіді», «Україна і я», «Рідна природа», «Світ дитинства», «У пошуках пригод і чудес», «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого».

У *6 класі* виокремлено такі тематичні розділи: «Вступ», «Міфи прадавньої України», «Народні пісні. Календарно-обрядові пісні», «Мудрість байки», «Ліричні послання Україні», «Романтика пригод і фантастики», «Різдвяні дива», «Поетичне бачення світу», «Дитинство видатних українців», «Гумор і сатира», «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого».

Для текстуального розгляду в *5 класі* рекомендовано твори фольклору та української класики для читання молодшими підлітками: прислів'я, приказки, загадки, авторські загадки Л. Глібова, народні казки, літературні казки І. Франка, Лесі Українки, драма-казка Олександра Олеся, М. Вінграновського, легенди, перекази, літописні оповіді, поезія Т. Шевченка, Б. Лепкого, оповідання Івана Нечуя-Левицького, твори сучасних українських письменників: казка В. Шевчука, поезія Т. Майданович, уривки з повістей Вс. Нестайка, З. Мензатюк, оповідання М. Морозенко, О. Сайко.

У *6 класі* запропоновано різножанрові твори фольклору, класичної та сучасної української літератури. Із «золотого» фонду української класики передбачено для читання міфи прадавньої України, народні календарно-обрядові пісні, байки Г. Сковороди, поезія П. Чубинського, Т. Шевченка, Лесі Українки, М. Вороного, М. Вінграновського, усмішка Остапа Вишні, уривки з роману О. Іваненко. Також рекомендовано твори сучасних українських письменників: праукраїнські міфи в переказах Дари Корній, поезія Л. Костенко, байки М. Годованця, усмішки та небилиці О. Виженка, уривки з повістей Лесі Ворониної, Б. Матіяш, О. Гавроша, Володимира Арєнева, І. Андрусяка, оповідання Г. Кирпи, М. Павленко.

Художні твори для текстуального розгляду деяких авторів, зокрема й тексти напам'ять, можуть вивчатися за вибором учителя з огляду на читацькі інтереси учнів.

Тематичні рубрики «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого» є усталеними. Навчальний час, що передбачений розділом «Найцікавіше з літературних новинок», орієнтований на систематичне проведення уроків щодо ознайомлення з художніми творами сучасної української літератури за вибором учителя та учнів.

Рекомендовано *біографічні відомості* про письменників обмежити стислими довідками про основні факти їхнього життя і творчості, що можуть зацікавити учнів 5–6 класів. Важливо акцентувати на дитячих і юнацьких роках, патріотизмі українських письменників, національних і загальнолюдських ідеалах, утілених у художніх творах. Залучення біографічного контексту повинно максимально сприяти розкриттю ідейно-художнього змісту творів і не перешкоджати їх осмисленню як самодостатніх мистецьких явищ.

Визначено *теоретико-літературні поняття* (позначка ТЛ), формування яких відбувається у процесі читання, аналізу художніх творів.

Рубрика «*Мистецький контекст*» (позначка МК) має *рекомендаційний* характер. Запропоновано твори живопису, музики, скульптури, кіно тощо, що мають ідейно-тематичну спорідненість із виучуваними текстами української літератури або ж є їх інтерпретацією в інших видах мистецтва. Міжмистецька взаємодія повинна бути методично вмотивованою.

Рубрика «*Види навчальної діяльності*» орієнтує на широке використання традиційних та інноваційних методів і прийомів вивчення художніх творів і опрацювання навчального матеріалу, урахування особливостей очного, змішаного та дистанційного навчання, методичного стилю вчителя, які мають широкі можливості для виявлення творчої ініціативи для ефективного досягнення очікуваних результатів навчання літератури. Представлено види організації навчальної діяльності різного рівня складності: репродуктивні, пізнавально-пошукові, дослідницькі та творчі. Рубрика має рекомендаційний характер.

У прикінцевій частині навчальної програми запропоновано (за тематичними розділами) художні твори, для позакласного читання.

Змістове наповнення навчальної програми сприяє формуванню предметної (читацької) та ключових компетентностей учнів, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Навчальна програма є основою для календарно-тематичного планування уроків української літератури в 5–6 класах.

ОСНОВНА ЧАСТИНА
5 КЛАС

Кількість годин	Результати за навчання	Пропонований зміст навчального предмета /інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
ВСТУП			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; ● розуміє та відтворює зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), толерантно реагує, використовуючи формули мовного етикету, етично висловлює власне ставлення до почутого [6 МОВ 1.1.2-2]; <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними самостійно художніми творами [6 МОВ 2.3.2- 1]; 	<p>Роль книжки в житті людини. Література як художнє змалювання життя, побуту, звичаїв, духовно-моральних цінностей людини. Значущість читання для розвитку особистості. Сучасний читач.</p> <p>Художні твори зі шкільного літературного курсу початкової освіти та самостійно прочитані.</p> <p>Теорія літератури (ТЛ): <i>художня література, літературний твір.</i></p> <p>Мистецький контекст (МК): <i>образотворче мистецтво – Т. Яблонська «Вдома за книгою», Є. Гапчинська «Ліза та її сні», І. Клиба «Дівчинка читає», «Дівчинка з котом та книгою»; скульптура – А. Консулов «Пам'ятник першодрукареві Іванові Федорову»; пам'ятники книжкам і читачам.</i></p>	<p>Усний стислий, вибірковий переказ навчальної інформації. Обговорення прослуханих текстів (медіатекстів), проведення дискусій (зокрема онлайн). Перегляд екранізацій (епізодів) творів української літератури та обговорення їх у класі. Віртуальна екскурсія в музей книги та друкарства України.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]. 		
МАЛІ ЖАНРИ ФОЛЬКЛОРУ ТА ЛІТЕРАТУРИ			
3	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 2.3.1-3]. 	<p>Прислів'я та приказки – перлини народної мудрості. Художнє втілення у прислів'ях і приказках життєвого досвіду багатьох поколінь українців, узагальнення суспільних поглядів на духовні цінності, норми моралі та етики. <i>ТЛ:</i> фольклор (народна творчість), прислів'я, приказка. <i>МК:</i> образотворче мистецтво – ілюстрації до українських народних прислів'їв і приказок (художники – О. Міхнушов, О. Кошель, А. Стефурак).</p> <p>Народні загадки. Первісне та сучасне значення загадок, їх тематика. <i>ТЛ:</i> загадка. <i>МК:</i> образотворче мистецтво – ілюстрації до українських народних загадок (художниця – В. Мельниченко).</p> <p>Леонід Глібов «Бачить – не бачить», «Котилася тарілочка», «Гоп-гоп, діти-молодята!» (одна-дві загадки за вибором учителя). Замальовка життєпису письменника. Акрівірші та авторські загадки у творчості Л. Глібова, їх загальна характеристика. Фольклорні мотиви та жартівливий характер загадок дідуса Кенира. <i>МК:</i> образотворче мистецтво – ілюстрації до загадок Л. Глібова (художниці – О. Артюшенко, Г. Сокиринська).</p>	<p>Виразне читання (зокрема й напам'ять) прислів'їв, приказок, загадок. Укладання тематичного словничка прислів'їв і приказок (дружба, праця, знання тощо). Складання авторських загадок різних видів. Словесне/графічне малювання відгадок до загадок. Творчий проєкт «Записник фольклориста».</p>

	<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює письмові тексти / медіатексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету та адресата, спираючись на власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]. 		
НАРОДНІ ТА ЛІТЕРАТУРНІ КАЗКИ			
7	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема 	<p>Народні казки. Повторення та узагальнення: види народних казок – казки про тварин, героїко-фантастичні (чарівні), соціально-побутові, їх спільні й відмінні риси. <i>Українська народна казка «Яйце-райце» (скорочено).</i> Фантастичне та реальне у творі. Символіка казки, відображення у ній світогляду, звичаїв та обрядів, морально-етичних принципів українців. Особливості побудови й мови народної казки.</p>	<p>Виразне читання народних та літературних казок (уголос ланцюжком, в особах). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо). Бесіда за запитаннями.</p>

	<p>художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1];</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; • характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; • формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; • характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; • проводить паралелі між образами і ситуаціями, зображеними в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), і власним життєвим досвідом [6 МОВ 2.3.1-2]; • переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому</p>	<p>ТЛ: поняття про фантастичне, творча фантазія, гіпербола.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до української народної казки «Яйце-райце» (художниця – К. Штанко).</p> <p>Літературні казки. Іван Франко «Фарбований Лис» (скорочено). Замальовка життєпису письменника, його казкарська творчість. Особливості літературної казки, її відмінність від народної. Роль діалогів у розкритті характеру головного героя. Морально-етична проблематика твору. ТЛ: літературна казка. МК: анімація – м/ф «Фарбований лис» (режисер-мультиплікатор – О. Іванов); образотворче мистецтво – ілюстрації до казки «Фарбований Лис» (художники – С. Артюшенко, О. Кіналь).</p> <p>Леся Українка «Лелія» (скорочено). Короткі біографічні відомості про дитинство письменниці. Чарівні перетворення, їх роль у казці. Соціальні мотиви в казці. ТЛ: дійові особи (персонажі), портрет. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до казки Лесі Українки «Лелія» (художниця – Л. Іванова), К. Білокур «Квіти за тином».</p> <p>Валерій Шевчук «Чотири сестри» (скорочено). Замальовка життєпису письменника. Художнє зображення письменником змін пір року. Значення мотиву сну та змалювання родинних взаємини між</p>	<p>Складання плану народної та літературної казок. Характеристика героїв. Робота з цитатним матеріалом. Прогнозування подій у народних і літературних казках за заголовком, за ілюстрацією, за уривком. Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації щодо народних і літературних казок (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення власного медіатексту на основі прочитаних народних і літературних казок. Інсценізація казок. Складання власних казок. Самостійний добір текстів казок у</p>
--	--	--	---

	<p>середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює письмові тексти / медіатексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету та адресата, спираючись на власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]. • складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами [6 МОВ 3.1.4-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]. 	<p>сестрами. Осмислення символічного змісту казки-притчі. ТЛ: алегорія, казка-притча. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки В. Шевчука «Панна квітів. Казки моїх дочок» (художниця – О. Рубіна), О. Ковтун «Пробудження»; музика – А. Вівальді «Чотири пори року»; архітектура, скульптура – барельєф Г. Красуцького на будинку «Пори року» (м. Львів).</p>	<p>бібліотеках і на рекомендованих учителем інтернет-сайтах.</p>
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			
<p>1</p>	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема 	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя) Ознайомлення із доступними для сприйняття й спорідненими тематично із вивченими в I семестрі літературними творами письменників-земляків. МК: інтерпретація художніх творів літератури рідного краю в інших видах мистецтва.</p>	<p>Виразне читання художніх творів літератури рідного краю. Бесіда за запитаннями. Характеристика героїв художнього твору. Робота з цитатним матеріалом. Створення власного медіатексту на основі</p>

	<p>художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1].</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та</p>		<p>прочитаних художніх творів літератури рідного краю. Самостійний добір художніх творів літератури рідного краю в бібліотеках і на рекомендованих учителем (та під його керівництвом) інтернет-сайтах.</p>
--	--	--	---

	літературними явищами, проведення їх аналізу: <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи з-поміж запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2-1]. 		
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • використовує елементи конспектування (зокрема визначає ключові слова фрази в почутому повідомленні) [6 МОВ 1.2.2-2]; <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]; • ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів [6 МОВ 2.5.1-3]. 	<p>Із сучасної української літератури (<i>твори для читачів-підлітків за вибором учителя та учнів</i>) МК: твори сучасного українського мистецтва.</p>	<p>Бесіда за запитаннями. Створення візуального медіапродукту до художніх творів сучасної української літератури. Самостійний добір художніх творів сучасної української літератури в бібліотеках і на рекомендованих учителем і під його керівництвом інтернет-сайтах.</p>
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			

<p>2</p>	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● розрізняє відому і нову для себе інформацію [6 МОВ 1.3.1-2]; ● виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку [6 МОВ 1.4.5-2]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації [6 МОВ 2.5.2-1]; ● фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок [6 МОВ 2.6.1-2]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в I семестрі навчального матеріалу.</p> <p><i>ТЛ: повторення вивчених у I семестрі теоретико-літературних понять.</i></p>	<p>Виразне читання художніх творів, зокрема вивчених напам'ять. Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних результатів. Літературні конкурси, вікторини.</p>
----------	--	---	--

	<p>середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оформлює власне висловлення, враховуючи основні засади академічної доброчесності [6 МОВ 3.1.3-1]; • аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу [6 МОВ 3.3.2-1]. 		
II СЕМЕСТР			
МИНУЛЕ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ: ЛЕГЕНДИ, ПЕРЕКАЗИ, ЛІТОПИСНІ ОПОВІДІ			
7	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; • стисло переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), підпорядковуючи намір висловлення темі та основній думці [6 МОВ 1.2.1-1]; <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p>	<p>Легенди. Легенда «Калина». Спільне та відмінне в народних казках і легендах. Ознаки фантастичного в легендах. Види народних легенд. «Калина» – народне образне уявлення про походження рослин. Національна символіка. Калина – символ краси та дівочої вроди. ТЛ: легенда (повторення). МК: образотворче мистецтво – О. Шупляк «Сон Калини».</p> <p>Народні перекази (за збіркою «Савур-могила. Легенди та перекази Нижньої Наддніпряниці», упорядник В. Чабаненко). «Козацька сторожа в степу» (скорочено). Переказ про патріотизм запорожців та їхню військову майстерність у захисті рідної землі. Мотив гордості за наших звитяжних пращурів. ТЛ: народний переказ. МК: архітектура – історико-культурний комплекс «Запорозька Січ» Національного заповідника «Хортиця» (головний архітектор – В. Стефанчук);</p>	<p>Виразне читання легенд, переказів, літописних оповідей, художніх творів про історичне минуле українського народу (уголос ланцюжком, в особах). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо). Бесіда за запитаннями. Аналітико-синтетична робота над твором. Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (порівняння легенд і переказів із казками), зокрема і з використанням комп'ютерних програм.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]; ● добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення [6 МОВ 3.1.4-2]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, 	<p><i>образотворче мистецтво</i> – М. Пимоненко «У похід», О. Сластіон «Проводи на Січ», С. Васильківський «Козаки в степу».</p> <p>Літописні оповіді «Повість минулих літ»: «Три брати – Кий, Щек, Хорив і сестра їхня Либідь» (у переказі В. Близнеця) (скорочено). «Повість минулих літ» – перший історичний твір на землях Київської Русі, пам’ятка XII ст., основа українського літописання. Змалювання вчинків літописних героїв. Уславлення засновників Києва. Героїчний зміст літопису, його сюжети в різних видах мистецтва. ТЛ: літопис. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до «Повісті минулих літ» (художник – Г. Якутович), А. Орльонов «Хрещення України-Русі»; <i>скульптура</i> – В. Бородай, пам’ятний знак «Засновникам Києва» (м. Київ); Ф. Согоян, пам’ятник Нестору-літописцю (м. Київ).</p> <p>Олександр Олесь «Микита Кожум’яка» (скорочено). Стисла розповідь про долю поета. Жанрові ознаки драми-казки за народними мотивами «Микита Кожум’яка». Уславлення подвигу Микити – вихідця з народу. Особливості мови твору. ТЛ: <i>драматичний твір, драма-казка, віршована мова.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до драми-казки «Микита Кожум’яка» (художник – П. Андрусів); <i>анімація</i> – м/ф «Микита Кожум’яка» (режисер – Н. Василенко), м/ф «Микита Кожум’яка» (режисер – М. Депоян);</p>	<p>Створення візуального медіапродукту до прочитаних творів. Самостійний добір і презентація легенд рідного краю у бібліотеках, на інтернет-сайтах, рекомендованих учителем і під його керівництвом. Творчі проекти «Легенди рідного краю (міста, села)», «Видатні українці» (один за вибором).</p>
--	--	--	---

	обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1].	скульптура – «Кирило Кожум'яка» (із туристичної серії кийвських міні-скульптур «Шукай») (скульптор – М. Галенко).	
УКРАЇНА І Я			
5	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу; [6 МОВ 1.1.2-1]; розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1]; використовує потрібні вербальні та невербальні засоби для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання співрозмовників до певних дій [6 МОВ 1.8.3-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах,</p>	<p>Тарас Шевченко «Учітьесь, читайте...» (уривок із поеми «Посланіє»); «Зоре моя вечірняя...» (уривок з поеми «Княжна»).</p> <p>Розповідь про поета, його перебування на засланні. «Учітьесь, читайте...» як ліричне звертання до нащадків. Думки автора про роль патріотичної освіти в духовному поставанні особистості й нації. Поетичне відображення краси української природи в уривку «Зоре моя вечірняя». Роздуми ліричного героя.</p> <p>ТЛ: лірика, ліричний герой, мотив у ліричному творі.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – Т. Шевченко «Автопортрет» (1840), Н. Нікіфорова «Портрет Т. Шевченка», В. Маковський «Український пейзаж з хатами»;</p> <p>музика – «Учітьесь, брати мої» (слова – Т. Шевченко, музика – М. Лисенко «Зоре моя вечірняя» (слова – Т. Шевченка, музика – Я. Степового).</p> <p>Богдан Лепкий «Шевченкова верба».</p> <p>Роль Тараса Шевченка у становленні особистості Богдана Лепкого, його поетична шевченкіана. Осмислення образу українського генія Шевченка з позицій гуманізму у вірші «Шевченкова верба». Біографічна основа поезії. Мотив туги за рідним краєм.</p> <p>ТЛ: рима, перехресне, суміжне й кільцеве римування.</p>	<p>Виразне читання ліричних творів, зокрема напам'ять.</p> <p>Постановка проблемних запитань.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над твором.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних ліричних творів про Україну.</p> <p>Дослідницька робота (аналіз ліричних творів) «Засоби художньої виразності поезії».</p> <p>Творчий проєкт «Укладання цитатного словника про Україну, мову, український народ» або «Образ Кобзаря у ліричних творах».</p>

	<p>медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]; ● толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-3]. 	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Т. Шевченко «Мангишлацький сад», «Новопетровське укріплення»; <i>скульптура</i> – В. Чепелик пам'ятник Т. Шевченку (м. Чернігів).</p> <p>Тетяна Майданович «О Україно! Божий білий цвіт!». Короткі біографічні відомості про авторку віршів. Образ сучасної України в поетичних творах. Патріотичні почуття ліричного героя. ТЛ: <i>патріотична лірика.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Дмитренко «Мелодія», О. Шупляк «До рідних гнізд», ілюстрації до книги Т. Майданович «Країна Українія» (художниця – І. Хомчак). Для вивчення напам'ять: поезії за вибором учителя.</p> <p>Галина Кирпа «Мій тато став зіркою» (скорочено). Зворушлива оповідь маленької дівчинки, тато якої загинув на Майдані. Особливості показу світу очима дитини. Мотиви втрати рідної людини, почуття й переживання дитини. Ідея героїзму й самопожертви. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Федюк «Ангели Світла. Ангели Свободи», О. Самойлик «Герої. Майдан», ілюстрації до оповідання Г. Кирпи «Мій тато став зіркою» (художниця – О. Була); <i>музика</i> – українська народна пісня «Пливе кача».</p>	
--	--	---	--

	<p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]; • відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]. 		
РІДНА ПРИРОДА			
7	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу; [6 МОВ 1.1.2-1]; • стисло переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), підпорядковуючи намір висловлення темі та основній думці [6 МОВ 1.2.1-1]; • відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у 	<p>Павло Тичина «Хор лісових дзвіночків», «Гаї шумлять». Замальовка життєпису поета, особливості його світосприймання. Поетичне втілення картин природи у віршах П. Тичини. Музичне (слухове), зорове та емоційне наповнення поезій. Авторські неологізми, їх художні функції ТЛ: пейзажна лірика, уособлення. МК: музика – «Ми дзвіночки» (слова – П. Тичини, музика – Василя Верховинця), «Гаї шумлять» (слова – П. Тичини, музика – Г. Майбороди); <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до збірки «Гаї шумлять» (художник – Е. Колесова). Микола Вінграновський «Гусенятко» (скорочено). Біографічні відомості про письменника. Тема родинних цінностей. Художні функції часу і простору в літературному творі. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – П. Нілус «Поле з гусьми», К. Костанді «Гуси», ілюстрації до збірки</p>	<p>Виразне читання художніх творів про рідну природу (уголос ланцюжком, у ролях, напам'ять тощо). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх творів. Бесіда за запитаннями. Постановка проблемних запитань. Аналітико-синтетична робота над текстом творів. Складання цитатного плану твору. Характеристика героїв.</p>

	<p>літературному творі, що розкривають зміст почутого повідомлення [6 МОВ 1.2.2-3];</p> <ul style="list-style-type: none"> ● розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них [6 МОВ 2.2.6-2]; ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]; ● аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, 	<p>«Гусенятко. Козак Петро Мамарига» (художник – К. Лавро).</p> <p><i>Марія Морозенко «Вірність Хатіко» (скорочено).</i> Коротко про життя і творчість письменниці. Тема дружби людини й тварини. Засоби змалювання їхніх взаємин в оповіданні. Послідовність подій у творі. Ідея гуманістичних цінностей.</p> <p>ТЛ: оповідання про тварин (аніمالістичне).</p> <p>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки «Найвірніші» (художниця – О. Воронкова); кіно – х/ф «Хатіко: Найвірніший друг» (режисер – Л. Гальстрем).</p> <p>Для вивчення напам'ять: поезії за вибором учителя.</p>	<p>Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення власного медіатексту на основі прочитаних творів про рідну природу. Віртуальна екскурсія в квартиру-музей П. Тичини. Рольова гра «Малюємо природу художніх творів» або «Малюємо поезію».</p>
--	--	---	--

	<p>медіатексту), наводячи доречні цитати [6 МОВ 2.4.2-3]:</p> <ul style="list-style-type: none"> • переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]; • за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) [6 МОВ 2.7.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]; • складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами [6 МОВ 3.1.4-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів 		
--	---	--	--

	доречні нестандартні рішення, обгрутовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1];		
	<ul style="list-style-type: none"> • відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]. 		
СВІТ ДИТИНСТВА			
7	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; • вибірково переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.2.1-2]; • знаходить у почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) відповіді на поставлені запитання [6 МОВ 1.3.1-1]; • аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом [6 МОВ 1.4.5-1]; • розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема 	<p><i>Іван Нечуй-Левицький «Вітрогон» (скорочено).</i> Замальовка життєпису письменника. Композиція оповідання «Вітрогон», майстерність оповіді, мови. Образ Василька. Безтурботливе дитинство головного героя. Внутрішній світ хлопчика, спрямованість його інтересів, формування характеру. <i>ТЛ: композиція і сюжет твору.</i> <i>МК: образотворче мистецтво</i> – М. Пимоненко «Вечоріє».</p> <p><i>Оксана Сайко «Гаманець».</i> Біографічна довідка про письменницю. Драматизм сюжету оповідання «Гаманець». Розвиток подій у творі. Проблема добра і зла, морального вибору людини. Образи Іванки й Ритки, спільне й відмінне у їхніх характерах і вихованні. <i>ТЛ: тема та ідея літературного твору.</i> <i>МК: образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до збірки «Новенька та інші історії» (художники – Н. Гайда, Н. Гайдучик).</p>	<p>Виразне читання художніх творів (уголос ланцюжком, в особах тощо). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх творів. Бесіда за запитаннями. Постановка проблемних запитань. Складання плану твору. Аналітико-синтетична робота над текстом творів. Діаграма Венна «Персонажі творів». Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з</p>

	<p>художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1].</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; ● використовує заголовок, зміст та анотацію для оптимізації роботи з текстом [6 МОВ 2.1.2-2]; ● співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і культурним контекстом [6 МОВ 2.1.3-1]; ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; ● просіює власний або відомий життєвий досвід на порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-2]; ● формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; 		<p>використанням комп'ютерних програм. Створення власного медіатексту на основі прочитаних творів про світ дитинства. Рольова гра «Лист героєві твору» або «Я хотів би дружити з героєм твору...».</p>
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ● розкриває актуальність літературних творів у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб [6 МОВ 2.4.2-2]; ● переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]; ● створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1]; ● толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-3]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, 		
--	--	--	--

	обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1].		
У ПОШУКАХ ПРИГОД І ЧУДЕС			
7	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; вибірково переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.2.1-2]; розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб 	<p>Всеволод Нестайко «Чарівні окуляри» (скорочено). Замальовка життєпису письменника. Повість-казка про фантастичні пригоди сучасних школярів. Реальні вчинки головних героїв на шляху дорослішання. Фантастичні пригоди, чарівні елементи, казкова символіка повісті. Ідейний зміст твору: відповідальність за свої вчинки, уміння долати перешкоди на шляху до мети. ТЛ: епічний твір. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті «Чарівні окуляри» (художники – Ю. Радіч-Демидьонко, А. Василенко, Р. Сахалтуєва); кіно – д/ф «Всеволод Нестайко. Родом з дитинства» (режисер – М. Погребняк), короткометражний х/ф «Тореадори з Васюківки» (режисер – С. Зелікін), х/ф «Одиниця „3 обманом“» (режисер – А. Праченко).</p> <p>Зірка Мензатюк «Тасмниця козацької шаблі» (скорочено). Коротко про письменницю. Пригодницька повість про мандрівку історичними місцями України. Історичне минуле в житті сучасної людини. Образи козаків та символіка козацької шаблі у творі. Велич старовинних українських замків. Фантастичне і реальне у пригодницькій повісті. Елементи детективу в творі. Засоби змалювання характерів персонажів. ТЛ: пригодницька повість, детектив.</p>	<p>Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) пригодницьких творів. Бесіда за запитаннями. Постановка проблемних запитань. Аналітико-синтетична робота над текстом художнього пригодницького твору. Складання графічного плану (схеми) пригодницького твору. Складання схеми/таблиці «Реальне і фантастичне в пригодницькому творі». Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм.</p>

	<p>(оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує заголовок, зміст та анотацію для оптимізації роботи з текстом [6 МОВ 2.1.2-2]; • характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; • формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; • формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; • характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; • висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, 	<p>МК: <i>архітектура</i> – Тараканівський форт, Дубенський замок, Підгорецький замок, Олеський замок, Кам'янець-Подільська фортеця, Хотинська фортеця; <i>образотворче мистецтво</i> – Ю. Брандт «Вставайте, козаки», О. Орльонов «Битва під Берестечком».</p>	<p>Створення візуального медіапродукту до прочитаних пригодницьких творів. Віртуальні екскурсії замками Творчий проєкт «Одна цікава детективна чи пригодницька історія».</p>
--	--	---	---

	<p>адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1]; • толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-3]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обгрутовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]; • відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]. 		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; <p>вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема</p>	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя)</p> <p>Ознайомлення із доступними для сприйняття й спорідненими тематично із вивченими в II семестрі літературними творами письменників-земляків.</p> <p>МК: інтерпретація художніх творів літератури рідного краю в інших видах мистецтва.</p>	<p>Виразне читання художніх творів літератури рідного краю.</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Характеристика героїв художнього твору.</p> <p>Робота з цитатним матеріалом.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі</p>

	<p>художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1].</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів [6 МОВ 2.5.1-3]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та</p>		<p>прочитаних художніх творів літератури рідного краю. Самостійний добір художніх творів літератури рідного краю в бібліотеках і на рекомендованих учителем (та під його керівництвом) інтернет-сайтах.</p>
--	---	--	---

	літературними явищами, проведення їх аналізу: <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]. 		
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • використовує елементи конспектування (зокрема визначає ключові слова фрази в почутому повідомленні) [6 МОВ 1.2.2-2]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]; • ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів [6 МОВ 2.5.1-3]. 	<p>Із сучасної української літератури (<i>твори для читачів-підлітків за вибором учителя та учнів</i>) МК: твори сучасного українського мистецтва.</p>	<p>Бесіда за запитаннями. Створення візуального медіапродукту до художніх творів сучасної української літератури. Самостійний добір художніх творів сучасної української літератури в бібліотеках і на рекомендованих учителем і під його керівництвом інтернет-сайтах.</p>
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			

<p>2</p>	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● розрізняє відому і нову для себе інформацію [6 МОВ 1.3.1-2]; ● виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку [6 МОВ 1.4.5-2]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації [6 МОВ 2.5.2-1]; ● фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок [6 МОВ 2.6.1-2]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами,</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого навчального матеріалу.</p> <p><i>ТЛ: повторення вивчених теоретико-літературних понять.</i></p>	<p>Виразне читання художніх творів, зокрема вивчених напам'ять. Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних результатів. Літературні конкурси, вікторини.</p>
----------	--	---	--

	<p>зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none">• оформлює власне висловлення, враховуючи основні засади академічної доброчесності [6 МОВ 3.1.3-1];• аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу [6 МОВ 3.3.2-1].		
--	--	--	--

ОСНОВНА ЧАСТИНА
6 КЛАС

Кількість годин	Результати за навчання	Пропонований зміст навчального предмета /інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
ВСТУП			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; ● розуміє та відтворює зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), толерантно реагує, використовуючи формули мовного етикету, етично висловлює власне ставлення до почутого [6 МОВ 1.1.2-2]; <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● пояснює вплив прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на формування власного естетичного смаку, читацьких інтересів [6 МОВ 2.3.2-2]; ● описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]; 	<p>Художня література як вид мистецтва. Своєрідність мистецького світосприймання. Художній образ у літературі та інших видах мистецтва. Текстуально вивчені в 5 класі та самостійно прочитані учнями художні твори. <i>ТЛ: мистецтво, художній образ, література як вид мистецтва.</i> <i>МК: скульптура – Є. Зигура «Сходи пізнання» (м. Київ), Р. Захарчук, М. Шкраб'юк «Скульптура книги» (м. Коломия Івано-Франківської обл.).</i></p>	<p>Дискусія «Для чого мистецтво сучасній людині?» Перегляд екранізацій (епізодів) творів української літератури, вивчених у 5 класі, та обговорення їх у класі. Створення таблиць, схем, ілюстрацій на тему: «Художній образ у творах мистецтва». Створення лепбука «Художні образи творів, які читали в 5 класі. Їх відтворення в різних видах мистецтва». Віртуальна екскурсія у Національний музей літератури України.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) [6 МОВ 2.7.2-1]; • створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо) [6 МОВ 2.6.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-3]. 		
МІФИ ПРАДАВНЬОЇ УКРАЇНИ			
4	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та</p>	<p>Міф як найдавніша форма світогляду людини. Міфи про створення світу (космогонічні). «Сокіл-Род» (за С. Плачиндою) (скорочено). Побудова та символіка космогонічних міфів. <i>ТЛ: міф, види міфів.</i></p> <p>Міфи про створення людини (антропогонічні). «Дажбог і Жива» (за С. Плачиндою). Особливості міфів прадавньої України, пов'язаність їх із давніми заняттями людей, із хліборобством. Протистояння добра і зла у міфах. Їх відмінність від казок і легенд. <i>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до книги «Міфи та легенди давньої України» (художник – В. Войтович); скульптура – В. Комісаров «Боги Давньої Русі».</i></p>	<p>Виразне читання міфів (уголос ланцюжком, в особах). Усний стислий, вибірковий переказ навчальної інформації. Створення порівняльних таблиць «Міф і казка», «Міф і легенда». Аналітико-синтетична робота над текстом міфів. Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації,</p>

	<p>використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; ● ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів [6 МОВ 2.5.1-3]; ● поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.5-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, 	<p><i>Дара Корній «Польовик»</i> (із книги «Чарівні істоти українського міфу. Духи природи») (<i>скорочено</i>), Коротко про письменницю та її твори для дітей. Химерний світ чарівних істот праукраїнської міфології. Відображення прадавньої міфології, звичаїв та обрядів українців. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до книги «Чарівні істоти українського міфу. Духи природи» (художниця – А. Канкава).</p>	<p>зокрема і з використанням комп'ютерних програм, щодо дослідження особливостей космогонічних та антропогонічних міфів, символіки міфів прадавньої України. Створення власного медійного продукту (медіатекст, комп'ютерна презентація, мультфільм, відеоролик тощо) на основі прочитаних міфів. Складання власних міфів різних видів. Самостійний добір текстів міфів у бібліотеках і на рекомендованих учителем інтернет-сайтах. Творчий проєкт «Укладання ілюстрованого словничка чарівних істот праукраїнської міфології».</p>
--	--	--	---

	<p>медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> ● аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати [6 МОВ 2.4.2-3]; ● переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]; ● творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо [6 МОВ 2.7.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти / медіатексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету та адресата, спираючись на власний життєвий досвід; [6 МОВ 3.1.2-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів 		
--	---	--	--

	доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1].		
НАРОДНІ ПІСНІ. КАЛЕНДАРНО-ОБРЯДОВІ ПІСНІ			
4	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]; 	<p>Народні календарно-обрядові пісні, їх різновиди. Зимова обрядовість українців. Українські колядки й щедрівки, їх зміст і значення. «Нова радість стала», «Щедрик, щедрик, щедрівочка...». ТЛ: календарно-обрядові пісні та їх види. МК: музика – М. Леонтович «Щедрик»; образотворче мистецтво – М. Пимоненко «Колядки», І. Горобчук «Колядки», «Вертеп», «Різдво», О. Шупляк «Різдвяний дідух», І. Роп'яник «Колядники йдуть», В. Проців «Свята вечеря», «Коляда».</p> <p>Купальські пісні, їх походження, тематика. «А де наше Купайло стояло» Художні особливості календарно-обрядових пісень. ТЛ: рефрен, анафора. МК: образотворче мистецтво – К. Трутовський «Одягають вінок», С. Васильківський «Весна в Україні», В. Прушковський «Русалки», І. Гончар «Кривий танець»; музика – М. Леонтович «Ой гори, ой світи» (з опери «На Русалчин Великдень»).</p> <p>Для вивчення напам'ять: дві пісні за вибором учителя.</p>	<p>Виразне читання календарно-обрядових пісень, зокрема напам'ять.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстами творів.</p> <p>Дослідницька робота (аналіз календарно-обрядових пісень).</p> <p>Створення власного медійного продукту (медіатекст, комп'ютерна презентація, мультфільм, відеоролик тощо) за мотивами народних обрядових пісень.</p> <p>Творчий проект «Збірка календарно-обрядових пісень мого краю».</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● розкриває актуальність літературних творів у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб [6 МОВ 2.4.2-2]; ● за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) [6 МОВ 2.7.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти / медіатексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету та адресата, спираючись на власний життєвий досвід; [6 МОВ 3.1.2-1]. ● складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами [6 МОВ 3.1.4-1]; <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]; 		
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ● відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]. 		
МУДРІСТЬ БАЙКИ			
3	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; ● вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, 	<p>Григорій Сковорода «Бджола і Шершень». Замальовка життєпису письменника. Повчальний характер і художні особливості байки. Ідея спорідненої праці в ній. Алгоритичні образи Бджоли і Шершня. ТЛ: байка (повторення), мораль байки, сатира. МК: образотворче мистецтво – К. Трохименко «Григорій Сковорода серед народу», О. Заливаха «Григорій Сковорода», ілюстрації до байки «Бджола і Шершень» (художники – А. Сезон, І. Коршунов); <i>скульптура</i> – І. Кавалерідзе пам'ятники Григорію Сковороді (м. Київ, м. Харків, м. Лохвиця Полтавської обл.).</p> <p>Микита Годованець «Голуб і Лелека». Коротко про письменника. Тема патріотизму в байці. Діалоги персонажів та їх роль у розкритті алегоричного змісту твору.</p> <p><i>Для вивчення напам'ять:</i> одна байка за вибором учителя.</p>	<p>Виразне читання байок у ролях, зокрема напам'ять. Аналітико-синтетична робота над текстом байок. Характеристика героїв. Інсценізація байок. Віртуальна екскурсія до Меморіального музею Г. Сковороди (м. Переяслав Київської обл.).</p>

	<p>медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1].</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]; ● відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]. 		
ЛІРИЧНІ ПОСЛАННЯ УКРАЇНИ			
4	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема 	<p><i>Павло Чубинський. Національний гімн (славень) України «Ще не вмерла Україна...».</i></p> <p>Історія створення гімну як символу держави, розповідь про його автора. Вираження патріотизму та прагнення народу до свободи, утвердження справедливості.</p> <p>ТЛ: громадянська лірика, гімн (славень).</p>	<p>Виразне читання ліричних послань Україні, зокрема напам'ять.</p> <p>Постановка проблемних запитань.</p>

	<p>художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; • знаходить у почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) відповіді на поставлені запитання [6 МОВ 1.3.1-1]; • розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; • співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і культурним контекстом [6 МОВ 2.1.3-1]; • характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; 	<p>МК: <i>скульптура</i> – пам’ятник П. Чубинському (м. Бориспіль Київської обл., скульптор – О. Пергаменщик).</p> <p>Тарас Шевченко «І досі сниться: під горою...». Розповідь про останні роки поета на засланні. Візуалізований образ України у вірші. Пейзажні картини українського села. ТЛ: <i>ліричний герой</i> (повторення). МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Орловський «Вечір над річкою», А. Куїнджі «Вечір на Україні», Й. Крачковський «Український вечір», М. Сергіїв «Яблуні в цвіту»; <i>музика</i> – «І досі сниться під горою» (слова – Т. Шевченка, музика – Л. Тельнюк).</p> <p>Микола Вороний «Євшан-зілля» (скорочено). Коротко про письменника. Літописна основа поеми. Євшан як символ національної пам’яті. Краса природи рідного краю. Роль слова, пісні, історії в житті людини. Поєднання епічних і ліричних рис у поемі «Євшан-зілля». ТЛ: <i>ліро-епічний твір, ліро-епічна поема, ліричний відступ.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Куїнджі «Степ»; <i>музика</i> – «Євшан зілля» (слова – В. Мельника, музика – Р. Бікеєва).</p> <p>Для вивчення напам’ять: дві поезії за вибором учителя.</p>	<p>Характеристика образу ліричного героя. Створення власного медіатексту на основі прочитаних ліричних послань Україні. Дослідницька робота «Засоби художньої виразності поезії: епітет, порівняння, метафора». Створення порівняльної таблиці «Епічне й ліричне в поемі». Запис власних міркувань, оформлення їх у вигляді медійного продукту. Самостійний добір громадянської лірики й наведення аргументів щодо такого вибору. Віртуальна екскурсія в музей І. Франка.</p>
--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ● формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; ● поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.5-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]; ● аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати [6 МОВ 2.4.2-3]; ● творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо [6 МОВ 2.7.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і</p>		
--	--	--

	<p>зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює письмові тексти / медіатексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету та адресата, спираючись на власний життєвий досвід; [6 МОВ 3.1.2-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]; • відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]. 		
РОМАНТИКА ПРИГОД І ФАНТАСТИКИ			
6	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу [6 МОВ 1.1.2-1]; • розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, 	<p><i>Леся Воронина «Таємне товариство боягузів, або Засіб від переляку № 9» (скорочено).</i></p> <p>Коротко про письменницю. Будні сучасних школярів у повісті. Основні події та пригоди. Фантастичне у творі. Тонкий гумор у змалюванні неймовірних перетворень. Характери персонажів та засоби їх творення. Головний герой твору Клим Джура, його дорослішання. Роль сім'ї у формуванні життєвих переконань людини. Стосунки між різними поколіннями в родині.</p> <p>ТЛ: <i>повість як жанр літератури</i> (повторення поняття), <i>пригодницько-фантастична повість</i>.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті Л. Ворониної «Таємне товариство боягузів,</p>	<p>Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх творів.</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстом художнього творів.</p> <p>Складання схеми/таблиці «Романтика пригод і фантастики у творі».</p>

	<p>почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує потрібні вербальні та невербальні засоби для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання співрозмовників до певних дій [6 МОВ 1.8.3-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; • характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; • формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; • формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; • висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, 	<p>або Засіб від переляку № 9» (художники – В. Штанко, С. Храпов).</p> <p><i>Володимир Арєнєв «Сапієнси» (скорочено).</i> Коротко про письменника-фантаста. Зображення буднів Школи зореплавання. Пригоди друзів Сашка Ненарока й Мишка Неборака. Проблема дружби й обов'язку. Образи дорослих космонавтів зорельота й учителів. Мудрість і виваженість вчинків наставників, готовність до самопожертви. Науково-фантастичні елементи, яскраві картини майбутнього у повісті. Науковий шлях до розкриття таємниць буття Всесвіту й людини в ньому. <i>ТЛ: науково-фантастична повість.</i> <i>МК: образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до роману В. Арєнєва «Сапієнси» (художниця – Л. Квітка).</p>	<p>Створення візуального медіапродукту до прочитаних творів. Віртуальний тур замками України. Віртуальна екскурсія Національним музеєм космонавтики ім. С. П. Корольова (м. Житомир). Творчий проект «Літературні пригоди – це круто».</p>
--	--	--	--

	<p>медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати [6 МОВ 2.4.2-3]; • переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]; • представляє текстову інформацію з одного джерела (зокрема художнього тексту, медіатексту), використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [6 МОВ 2.6.1-3]; • за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) [6 МОВ 2.7.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, 		
--	--	--	--

	обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1].		
РІЗДВЯНІ ДИВА			
5	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)[6 МОВ 1.8.1-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з 	<p>Богдана Матіяш «Єва і білосніжна квітка лілії». Коротко про письменницю. Характер Єви, її дивовижні здібності. Незвичайні перетворення напередодні Різдва. Тема добра, милосердя та винагороди за них. Ідея різдвяної казки. <i>ТЛ: різдвяна казка.</i> <i>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки Б. Матіяш «Казки Різдва» (художник – В. Штанко).</i></p> <p>Олександр Гаврош «Різдвяна історія ослика Хвостика» (скорочено). Коротко про письменника. Незвичайні пригоди ослика як шлях до мрії. Основні події й дива в різдвяній повісті. Характеристика образів повісті-казки. Яскравість і колоритність персонажів. Художні деталі у творі. <i>ТЛ: різдвяна повість-казка.</i> <i>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті О. Гавроша «Різдвяна історія ослика Хвостика» (художниця – С. Сова).</i></p> <p><i>МК: (до розділу «Різдвяні дива»): образотворче мистецтво – Ю. Пацан «Ніч на Різдво», «Різдвяний вечір», «Різдво на Україні»; музика – М. Лисенко, «Різдвяна ніч» (опера), М Римський-Корсаков «Ніч перед Різдвом» (опера); анімація – м/ф «Різдвяна казка» (режисер – А. Трифонов).</i></p>	<p>Виразне читання творів (уголос ланцюжком, в особах). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо). Бесіда за запитаннями. Аналітико-синтетична робота над текстом творів. Складання плану твору. Порівняльна характеристика героїв творів. Робота з цитатним матеріалом. Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення власного медійного продукту</p>

	<p>історичним і культурним контекстом [6 МОВ 2.1.3-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; ● поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.5-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]; ● аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати [6 МОВ 2.4.2-3]; ● переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]; 		<p>(медіатекст, комп'ютерна презентація, мультфільм, відеоролик тощо) різдвяної тематики. Самостійний добір і презентація творів різдвяної тематики в бібліотеках, на рекомендованих учителем інтернет-сайтах. Творчий проєкт «Різдво із улюбленою книжкою».</p>
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • представляє текстову інформацію з одного джерела (зокрема художнього тексту, медіатексту), використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [6 МОВ 2.6.1-3]; • творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо [6 МОВ 2.7.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює письмові тексти / медіатексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету та адресата, спираючись на власний життєвий досвід; [6 МОВ 3.1.2-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]. 		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p>	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя)</p>	<p>Виразне читання художніх творів літератури рідного краю (уголос)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових 	<p>Ознайомлення із доступними для сприйняття й спорідненими тематично із вивченими в I семестрі літературними творами письменників-земляків.</p> <p>МК: інтерпретація художніх творів літератури рідного краю в інших видах мистецтва.</p>	<p>ланцюжком, в особах, напам'ять тощо.</p> <p>Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо).</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстами творів літератури рідного краю.</p> <p>Робота з цитатним матеріалом.</p> <p>Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації з художніх творів (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема й із використанням комп'ютерних програм.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних художніх творів літератури рідного краю.</p> <p>Гра «Напиши листа (зокрема електронного) письменнику-земляку».</p>
--	---	---	--

	<p>сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1].</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи з-поміж запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2-1]. 		<p>Самостійний добір художніх творів літератури рідного краю в бібліотеках і на рекомендованих учителем і під його керівництвом інтернет-сайтах.</p>
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК			
<p>1</p>	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • використовує елементи конспектування (зокрема визначає ключові слова фрази в почутому повідомленні) [6 МОВ 1.2.2-2]; <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]; 	<p>Із сучасної української літератури (твори для читачів-підлітків за вибором учителя та учнів) МК: твори сучасного українського мистецтва.</p>	<p>Бесіда за запитаннями. Створення візуального медіапродукту до художніх творів сучасної української літератури. Самостійний добір художніх творів сучасної української літератури в бібліотеках і на рекомендованих учителем і під його керівництвом інтернет-сайтах.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів [6 МОВ 2.5.1-3]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-3]. 		
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> розрізняє відому і нову для себе інформацію [6 МОВ 1.3.1-2]; виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку [6 МОВ 1.4.5-2]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; 	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в I семестрі навчального матеріалу.</p> <p><i>ТЛ: повторення вивчених у I семестрі теоретико-літературних понять.</i></p>	<p>Виразне читання художніх творів, зокрема вивчених напам'ять.</p> <p>Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних результатів.</p> <p>Літературні конкурси, вікторини.</p> <p>Гра «Цю прочитану книгу я візьму із собою на зимові канікули».</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; • використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації [6 МОВ 2.5.2-1]; • фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок [6 МОВ 2.6.1-2]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оформлює власне висловлення, враховуючи основні засади академічної доброчесності [6 МОВ 3.1.3-1]; • аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу [6 МОВ 3.3.2-1]. 		
II СЕМЕСТР			
ПОЕТИЧНЕ БАЧЕННЯ СВІТУ			
4	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема 	<p><i>Леся Українка «Тиша морська».</i> Розповідь про письменницю та її подорожі до Криму. Художня майстерність зображення мариністичного пейзажу. Настроєва тональність вірша. <i>ТЛ: пейзажна лірика.</i></p>	<p>Виразне читання ліричних творів (зокрема й напам'ять). Аналітико-синтетична робота над текстом твору.</p>

	<p>художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу; [6 МОВ 1.1.2-1] • розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; • характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; • формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; • розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них [6 МОВ 2.2.6-2]; • характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; • висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані 	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Пузирков «Леся Українка», О. Щербаков «Літній день біля моря», В. Пузирков «Ранок на березі моря», О. Самчук «Морська тиша»; <i>музика</i> – романс «Тиша морська» (слова – Лесі Українки, музика – В. Квасневського), П. Морія «Симфонія сонця і моря».</p> <p>Микола Вінграновський «Даленіє вечір в бабиному літі...». Розповідь про поета. Відображення емоційного стану ліричного героя в поезії. Візуальні образи природи та роль словесної палітри кольорів у їх змалюванні. ТЛ: <i>віршовий ритм, стопи, хорей, ямб, пірихій.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Труш «В обіймах снігу», Т. Яблонська, «У садочку», Ю. Пацан «Літом в полі».</p> <p>Ліна Костенко «Дощ полив». Розповідь про письменницю. Розкриття в поезіях мотиву гармонії людини і природи. Поетичний звукопис у зображенні пейзажів. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Коріньок «Після дощу», О. Щербаков «Осінь»; <i>музичне мистецтво</i> – романс «Осінній день, осінній день, осінній!» (слова – Л. Костенко, музика – О. Богомолець), пісня «Осінній день» (слова – Л. Костенко, музика – З. Слободян).</p> <p>Для вивчення напам'ять: поезія за вибором учителя.</p>	<p>Характеристика образу ліричного героя. Створення власного медіатексту на основі прочитаних ліричних творів. Дослідницька робота «Засоби художньої виразності поезії». Самостійний добір творів пейзажної лірики й наведення аргументів щодо такого вибору у вигляді усного повідомлення, анімаційних презентацій тощо. Віртуальна екскурсія до музеїв Лесі Українки (м. Київ, м. Звягель, Житомирська обл.).</p>
--	--	---	---

	<p>прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) [6 МОВ 2.7.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]; • складає та оформлює власне висловлення згідно з ustalеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами [6 МОВ 3.1.4-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]; 		
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ● відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]. 		
ДИТИНСТВО ВИДАТНИХ УКРАЇНЦІВ			
4	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; ● вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; ● вибірково переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.2.1-2]; ● знаходить у почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) відповіді на поставлені запитання [6 МОВ 1.3.1-1]; <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; 	<p><i>Оксана Іваненко «Тарасові шляхи» (Уривок із першої частини «Чорний шлях»).</i> Розповідь про художньо-біографічну прозу письменниці. Зображення дитячих років майбутнього генія. Його мрії і фантазії. Художнє зображення родини майбутнього митця. Образ малого Тараса Шевченка. Його характер і мрії про майбутнє. <i>ТЛ: художньо-біографічні твори.</i> <i>МК: образотворче мистецтво – Т. Шевченко «Хата в Україні», «Хата батьків у Кирилівці», І. Репін «Українська хата», І. Айвазовський «Обоз чумаків», «Чумаки в степу», А. Куїнджі «Чумацький шлях у Маріуполі», О. Шупляк, «Колиска», М. Михайлошина «Садок вишневий коло хати».</i></p> <p><i>Марина Павленко «Янголи для Павлуся Тичини» (Із книги «Райдуга в решеті. Про Павла Тичину, Надію Суровцову, Василя Симоненка, Василя Стуса, Ірину Жиленко») (скорочено).</i> Розповідь про письменницю. Світ дитинства талановитої особистості в художньо-біографічних оповіданнях. Становлення головного героя в процесі дорослішання. Характеристика образів персонажів. <i>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до книги «Райдуга в решеті. Про Павла Тичину, Надію Суровцову, Василя Симоненка, Василя Стуса, Ірину Жиленко» (художник – М. Павленко).</i></p>	<p>Виразне читання художніх творів (уголос ланцюжком, в особах). Переказ художніх творів (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх творів. Бесіда за запитаннями. Аналітико-синтетична робота над текстом художнього твору. Створення візуального медіапродукту до прочитаних творів. Творчий проєкт «Один день із дитячих років видатного українця» (комп'ютерна презентація, лепбук, анімаційний мультфільм, відеоролик тощо).</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● використовує заголовок, зміст та анотацію для оптимізації роботи з текстом [6 МОВ 2.1.2-2]; ● формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; ● переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]; ● створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p>		
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]. 		
ГУМОР І САТИРА			
<p>6</p>	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; • вибірково переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.2.1-2]; • розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та</p>	<p>Остап Вишня «Перший диктант». Замальовка життєвого шляху письменника. Тонкий ліризм і гумористичне зображення дитинства. Автобіографізм гумористичних творів. Особливості жанру усмішки. <i>ТЛ: усмішка.</i> <i>МК: анімація</i> – м/ф «Парасолька на полюванні» (режисер – Т. Павленко), м/ф «Зенітка» (режисерка – І. Гурвич).</p> <p>Олександр Виженко «Небилиця», «Велике Цабе» (один твір за вибором учителя). Розповідь про письменника. Доброзичлива іронія в гуморесках про сучасне життя. <i>ТЛ: небилиця, гумореска.</i></p> <p>Іван Андрусяк «28 днів із життя Бурундука» (скорочено). Коротко про письменника. Захопливі шкільні пригоди Івася Бондарука. Тема дорослішання в повісті: досвід самостійного мислення, прийняття власних рішень, відповідальності за їхні наслідки. Морально-етична проблематика: повість про самопізнання та вибір справжніх цінностей. Рис гумору. Засоби змалювання фантастичного. Казкові мотиви у сучасному сюжеті.</p>	<p>Виразне читання художніх творів (уголос ланцюжком, в особах). Переказ художніх творів (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх творів. Бесіда за запитаннями. Постановка проблемних запитань. Аналітико-синтетична робота над текстом художнього твору. Створення візуального медіапродукту до прочитаних творів. Творчий проєкт «Літературний герой, який тебе розвеселить» (комп'ютерна презентація, лепбук, анімаційний мультфільм, відеоролик тощо).</p>

	<p>використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; ● використовує заголовок, зміст та анотацію для оптимізації роботи з текстом [6 МОВ 2.1.2-2]; ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p>	<p><i>ТЛ: гумористична та пригодницько-гумористична повість.</i></p> <p><i>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті І. Андрусяка «28 днів із життя Бурундука» (художниця – Г. Осадко).</i></p>	
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]; ● створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]. 		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]. 	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя)</p> <p>Ознайомлення із доступними для сприйняття й спорідненими тематично із вивченими в II семестрі літературними творами письменників-земляків.</p> <p>МК: інтерпретація художніх творів літератури рідного краю в інших видах мистецтва.</p>	<p>Виразне читання художніх творів (уголос ланцюжком, в особах, напам'ять тощо).</p> <p>Переказ художніх творів (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо).</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстом творів.</p>

	<p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи з-поміж запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, 		<p>Робота з цитатним матеріалом.</p> <p>Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації художніх творів (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема й із використанням комп'ютерних програм.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних художніх творів літератури рідного краю.</p> <p>Гра «Напиши листа (зокрема електронного) письменнику-земляку».</p> <p>Самостійний добір творів літератури рідного краю в бібліотеках і на рекомендованих учителем інтернет-сайтах та під його керівництвом.</p> <p>Робота в творчих групах «Цього письменника рідного краю я знаю, бо</p>
--	---	--	--

	обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2-1].		читав/читала його твори».
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; ● використовує елементи конспектування (зокрема визначає ключові слова фрази в почутому повідомленні) [6 МОВ 1.2.2-2]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]; ● ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів [6 МОВ 2.5.1-3]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p>	<p>Із сучасної української літератури (<i>твори для читачів-підлітків за вибором учителя та учнів</i>) МК: твори сучасного українського мистецтва.</p>	<p>Бесіда за запитаннями. Самостійний добір художніх творів сучасної української літератури в бібліотеках і на рекомендованих учителем (та під його керівництвом) інтернет-сайтах. Створення та презентація лепбука на тему «Сучасні твори української літератури, які мене зацікавили».</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-3]. 		
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розрізняє відому і нову для себе інформацію [6 МОВ 1.3.1-2]; • виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку [6 МОВ 1.4.5-2]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; • формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; • використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації [6 МОВ 2.5.2-1]; • фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою 	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого навчального матеріалу.</p> <p><i>ТЛ: повторення вивчених теоретико-літературних понять.</i></p>	<p>Виразне читання художніх творів, зокрема вивчених напам'ять.</p> <p>Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних результатів.</p> <p>Літературні конкурси, вікторини.</p> <p>Укладання рекомендаційних списків улюблених прочитаних книг; проведення засідання читацького клубу «Коло книжки» тощо.</p>

	<p>окремих графічних позначок [6 МОВ 2.6.1-2].</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● оформлює власне висловлення, враховуючи основні засади академічної доброчесності [6 МОВ 3.1.3-1]; ● аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу [6 МОВ 3.3.2-1]. 		
--	--	--	--

ПРИКІНЦЕВА ЧАСТИНА

СПИСОК ТВОРІВ ДЛЯ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ

(за розділами)

5 КЛАС

ВСТУП

Самостійно прочитані учнями художні твори.

МАЛІ ЖАНРИ ФОЛЬКЛОРУ ТА ЛІТЕРАТУРИ

А. Качан Загадки «Квітка Сонця», «Світов@ павутин@».

НАРОДНІ ТА ЛІТЕРАТУРНІ КАЗКИ

Українські народні казки (за вибором учнів).

Кримськотатарська народна казка «Золоте яблуко» (переклад Д.Кононенка).

В. Королів-Старий «Хуха-Моховинка».

Л. Письменна «Як у Чубасика сміх украли».

Ю. Ярмиш «Летюче дерево».

В. Близнець «Земля Світлячків».

З. Мензатюк «Арніка».

М. Павленко «Півтора бажання. Казки з Ялосоветиної скрині».

Ю. Смаль «Казка про Горошку».

МИНУЛЕ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ: ЛЕГЕНДИ, ПЕРЕКАЗИ, ЛІТОПИСНІ ОПОВІДІ

Легенди «Як виникли Карпати», «Неопалима купина» (за Є. Шморгуном).

Легенди Криму «Аю-Даг», «Скелі-близнята в Гурзуфі».

Літописна оповідь із «Повісті минулих літ»: «Подвиг юнака» (у переказі В. Близнеця).

О. Бердник «Сказання про калину», «Вишня – вічна наречена».

Народний переказ «Шевченко на Хортиці».

С. Плачинда «Богатирська застава».

А. Гармаш-Литвин «Голос утопленого села» («Мова України», «Як українці отримали собі землю», «Переяслав», «Кобза», «Про запорожців», «Рідне слово», «Вогняна січ», «Дороги рідних пісень», «Пісня без слів»).

А. Лотоцький «Михайло-семиліток».

З. Мензатюк «Дочка Троянди».

УКРАЇНА І Я

М. Щербак «Волошки».

Л. Костенко «Кобзарю».

Г. Кирпа «Мова моя».
В. Лучук «Клятва».
Л. Савчук «Український віночок».

РІДНА ПРИРОДА

Олена Пчілка «З гринджолятами».
Іван Багряний «До Ворскли, по рибу!».
О. Іваненко «Цвітарінь».
А. Дрофань «Янехо».
В. Чухліб «Після хуртовини».
А. Давидов «Таємниці старого дуба».
Д. Чередниченко «Мандри жолудя».
А. Качан «Море грає».

СВІТ ДИТИНСТВА

І. Франко «Малий Мирон».
Б. Грінченко «Украла».
Г. Тютюнник «Дивак».
Я. Стельмах «Про козу».
М. Слабошпицький «Війві».

У ПОШУКАХ ПРИГОД І ЧУДЕС

Олесь Ільченко «Загадкові світи старої обсерваторії».
Дара Корній «Петрусь Химородник».
К. Ковальська «Канікули прибульців із Саллатти».

6 КЛАС

ВСТУП

Самостійно прочитані учнями художні твори.

МІФИ ПРАДАВНЬОЇ УКРАЇНИ

С. Плачинда «Міфи і легенди Давньої України».
В. Войтович «Міфи та легенди давньої України».
Дара Корній «Зворотний бік світла».

НАРОДНІ ПІСНІ. КАЛЕНДАРНО-ОБРЯДОВІ ПІСНІ

Русальні пісні «Сиділа русалка на білій березі».
Жниварські пісні «Там у полі криниченька».
Веснянки «Благослови, мати, весну закликати», «Кривий танець».
Купальські пісні «Купайло, Купайло, де ти зимувало?».

МУДРІСТЬ БАЙКИ

- Є. Гребінка «Лебідь і гуси».
Л. Глібов «Вовк і кіт», «Зозуля і півень».
Олена Пчілка «Поет», «Дрібненькі грушки».
В. Сосюра «Магнат».
П. Гришко «Потерпілий кіт».
А. Музичук «Рік хвоста».
М. Білокопитов «Кря-ко-ко».

ЛІРИЧНІ ПОСЛАННЯ УКРАЇНИ

- О. Кониський, М. Лисенко «Молитва за Україну».
Н. Челебіджіхан «Я поклявся перед народом...».
С. Черкасенко «Дві матері», «Рідний край».
І. Франко «Розвивайся ти, високий дубе...».
У. Кравченко «Думка».
Олександр Олесь «Половці і Отрок», «Пісня» (збірка «Княжа Україна»).
В. Симоненко «Я закоханий палко, без міри».
Леонід Полтава «Абетка з історії України: бо корінням у рідній землі».
М. Ткач «Моя Україна».
Д. Кремень «Літа мої і зими...» (*уривок із вірша «Книга Буття чи Батія»*).
В. Даник «Починаймося з рідної мови».

РІЗДВЯНІ ДИВА

- М. Гоголь «Ніч перед Різдвом» (зі збірки «Вечори на хуторі поблизу Диканьки»)
Олена Пчілка «Сосонка».
М. Коцюбинський «Ялинка».
Б. Лепкий «Святий вечір» (із книжки «Казка мого життя»)
І. Жиленко «Підкова».
Н. Гуменюк «Роденія, або подорож за веселку».
І. Калинець «Вертеп маленького хлопчика».
Б. Матіяш «Казки Різдва».
А. Нікуліна «Найбільша снігова пригода».

РОМАНТИКА ПРИГОД І ФАНТАСТИКИ

- І. Ющук «Троє на Місяці».
А. Бачинський «Неймовірні пригоди Остапа і Даринки».
Г. і Т. Микитчаки «Джмеленя і Володарка злиднів».
Неда Неждана «Зоряна мандрівка».
Ю. Ячейкін «Пригоди капітана Небрехи».

ПОЕТИЧНЕ БАЧЕННЯ СВІТУ

Я. Щоголів «Косарі».

І. Франко «Дрімають села», «Розвивайся лозо, борзо», «Червона калино».

Леся Українка «Мрії», «Як дитиною, бувало...».

М. Рильський «Дощ» («Благодатний, довгожданий...»), «Осінь-маляр із палітрою пишною...».

І. Калинець «Стежечка», «Блискавка», «Веселка», «Криничка», «Дим» (збірка «Дивосвіт».)

Г. Чубач «Зустріч з літом», «Трава дитинства».

І. Жиленко «Жар-птиця».

О. Радущинська «Як дивно пахне перший сніг», «Гупають яблука – трави толочать».

А. Мойсієнко «Весна», «Випурхнули грози», «Вітер», «Хвиля».

ДИТИНСТВО ВИДАТНИХ УКРАЇНЦІВ

Є. Білоусов «Лесина пісня».

І. Костюченко «Видатні особистості. Біографічні нариси для дітей».

ГУМОР І САТИРА

П. Глазовий «Кухлик», «Найважча роль».

Б. Комар «Диваки».

О. Черногуз «Веселі поради», «Як вибирати ім'я».